

راشد الغنوشي رهبر جنبش نهضت تونس:

پُستی در انقلاب موسیاه‌ها نمی‌پذیرم

گروه جهان: تونس پیش‌تاز بهار عربی به شمار می‌آید. در این کشور بود که بهار عربی در دسامبر ۲۰۱۰ و با اعتراض‌ها علیه حکومت خودکامه بن‌علی آغاز شد و در همین کشور بود که در ۲۳ اکتبر امسال اولین انتخابات دموکراتیک در جهان عرب برگزار و حزب اسلام‌گرای...

صفحه ۷

یکشنبه ۶ آذر ۱۳۹۰ - ۱ محرم ۱۴۳۳ - ۲۷ نوامبر ۲۰۱۱ - سال نهم

تئاتر

گفت‌وگو با
بری صابری:

مولانا

در خونم
جاری است

صفحه ۹

تیترا

جوانفکر تفهیم اتهام شد

صفحه ۳

ناظر ویژه امشب به سیما می‌رود

خبرهای تازه‌آه‌ای از اختلاس بزرگ

صفحه ۳

در صفحات

دیجیتالیسم

کار تون حسن کریم‌زاده |صفحه آخر

چگونه بر دن عکس‌ها به گرجستان

کامران عدل |صفحه ۱۱

دنبال زیبایی‌ها می‌گردد

گفت‌وگو با کاوه کاظمی |صفحه ۱۱

آخرین انار دنیا

شمس لنگرودی |صفحه آخر

حرف اول

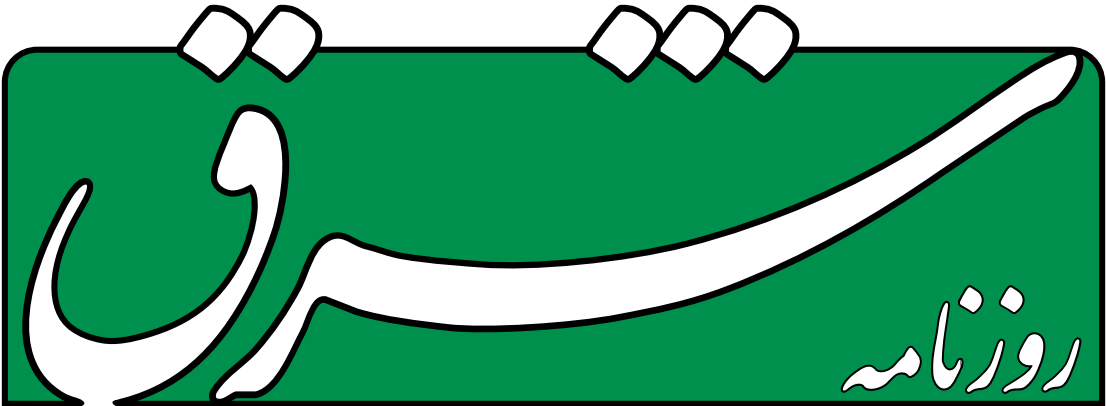
نامه جنجال‌برانگیز

قاسم محب‌علی*

افشای نامه سفیر پاکستان در آمریکا به فرمانده سابق ارتش آن کشور، خشم نظامیان، نیروهای سیاسی وابسته به ارتش و همچنین احزاب مخالف دولت را برانگیخته است. جنجال بر سر این ماجرا هنگامی آغاز شد که یک بازرگان پاکستانی مقیم آمریکا، از واسطه‌گری خویش در انتقال نامه‌ای از سفیر کشورش خطاب به فرمانده قبلی ارتش آمریکا خبر داد. ظاهراً این نامه پس از واقعه قتل اسامه بن‌لادن و بنا بر ابتکار شخص سفیر تهیه شده و توسط این بازرگان به مقصد رسیده است. گفته شده در نامه با اشاره به فضای ناشی از قتل اسامه بن‌لادن، بر مناسب بودن شرایط برای تضعیف هرچه بیشتر نقش سیاسی سران ارتش پاکستان تأکید شده و از مقامات خواسته شده تا دولت پاکستان را در پیشبرد سیاست دور کردن ارتش از مجاری قدرت، همراهی و کمک کنند. واقعیت آن است که چنین اقدامی در فرهنگ و عرف دنیای دیپلماسی امری خارق‌العاده، خلاف رویه و مأموریت ذاتی سفرا و دیپلمات‌ها تلقی و ارزیابی می‌شود، چراکه فرض بر این است که دیپلمات‌ها و سفرا وارد حوزه مرتبط به سیاست داخلی و مناقشات آن نشوند، چه رسد به اینکه از نهادهای مانند ارتش نزد یک دولت خارجی به صورت مکتوب گلايه کرد یا درخواست کمک در برابر آن را کنند. اما این حادثه در عرف و جغرافیای سیاست در پاکستان، به مراتب عجیب‌تر و غیرمعمول‌تر تلقی خواهد شد؛ زیرا از بدو استقلال همواره ارتش و سران آن، حاکمان واقعی این کشور بوده‌اند.

ادامه در صفحه ۶

نایب‌رئیس فدراسیون فوتبال در امور بانوان:

موضوع حجاب زنان فوتبالیست ۹۹درصد حل است

گروه ورزش: فریده شجاعی، نایب‌رئیس فدراسیون فوتبال در امور بانوان گفت: «در مجموع موضوع حجاب و پوشش تا ۹۹درصد حل شده است، چون ایران، بحرین و اردن توانستند به‌خوبی از بحث حجاب کشورهای مسلمان دفاع کنند. حتی مسئول کمیته پزشکی فیفا هم از لحاظ...

صفحه ۱۷

شماره پیاپی ۱۴۰۳ - شماره ۴۷۹ دوره جدید - ۲۰صفحه ۶۰۰ تومان

سرمقاله

عربستان در کمین بهار اعراب

محمد فرازند*

علی عبدالله صالح، دیکتاتور صنعا هم سرانجام به تاریخ پیوست. او روز چهارشنبه هفته گذشته در ریاض و در حضور ملک‌عبدالله با امضای طرح شورای همکاری خلیج‌فارس (بخوانید طرح عربستان) قدرت را به معاونش واگذار کرد. صالح ۲۳سال رئیس‌جمهور یمن بود و امید داشت تا پس از چند دوره دیگر، قدرت را به فرزندش بسپارد. در ادبیات سیاسی عربی از صالح به‌عنوان حاکمی یاد می‌شود که بیش از سده‌ها روی سرهای افعی راه رفته است. این تمثیل به دو واقعیت جامعه یمن اشاره دارد. اول سخت بودن حکمرانی در این کشور و دوم مهارت و قدرت مانور صالح در حاکمیت بر جامعه‌ای که حاکمان سابقش به‌شدت شکنجی خوئین از قدرت کنار رفته بودند. زمان و شیوه کناره‌گیری صالح آخرین پرده از بازیگری ماهرانه و در عین حال موزیانه او بود. او تا جایی که امکان داشت در یمن در مقابل مردم مقاومت کرد و خشونت به خرج داد و زمانی که مشخص شد شاسی برای ماندن ندارد در آغوش امن دوستان سعودی و آمریکایی خود طرح واگذاری قدرت را در قبال دریافت تضمین عدم پیگرد قضایی خود امضا کرد. بان‌کی‌مون، دبیر کل سازمان ملل که نماینده‌اش در مراسم امضای طرح کناره‌گیری صالح حضور داشت، بلافاصله اعلام کرد که صالح قرار است برای معالجه راهی نیویورک شود. این گفته دبیر کل سازمان ملل به این معناست که دیکتاتور خدعه‌گر یمن از دبیر کل سازمان ملل نیز تضمین‌های لازم برای عدم پیگرد قضایی را دریافت کرده است. او در حالی ریاست را واگذار کرد که هنوز اهرم‌های قدرت‌ش در صنعا دست نخورده باقی مانده‌است. صالح ضمن حفظ عنوان افتخاری رئیس‌جمهور به مدت سه‌ماه، فرزندش احمد را کماکان در صنعا به‌عنوان فرمانده گارد ریاست‌جمهوری حفظ کرده و برادرزاده‌اش فرماندهی نیروهای امنیتی را در دست دارد. این دو فو روابط بسیار دوستانه‌ای با نظامیان آمریکایی در یمن در چارچوب مبارزه با القاعده دارند. بنابراین، گرچه صالح رسماً قدرت را واگذار کرده اما بی‌تردید انقلاب یمن هنوز تا پیروزی و انتقال ماهوی قدرت به مردم و انقلابیون راه درازی در پیش دارد. برنامه‌ریزی قدرتهای خارجی که بر یمن خیمه زده‌اند به‌ویژه عربستان و مسیر طولانی و پرابهامی که آنها از طریق طرح شورای همکاری خلیج‌فارس برای آینده یمن پیش‌بینی کرده‌اند، با مطالبات مردم این کشور که خواهان دموکراسی واقعی و خروج از قیمومیت ناخوانده سعودی‌ها هستند، هیچ تناسبی ندارد. شعار مردم در خیابان‌های یمن روز امضای طرح شورای همکاری، خلیج‌فارس محاکمه علی عبدالله صالح بود. این روزها به نظر می‌رسد که عربستان بعد از غافلگیری و هراس اولیه در برابر دومینوی خشم اعراب و سقوط سریع بن‌علی و مبارک، اکنون اعتماد به نفس بیشتری پیدا کرده و با استفاده از نفوذ عربی و بین‌المللی خود در صدد است تا تحولات را به مدیریت کند. سختگیری بر او در سوریه از طریق اتحادیه عرب، تلاش برای ادای بحران یمن و سرکوب انقلاب بحرین خطوط اصلی سیاست‌هایی است که عربستان دنبال می‌کند. روابط استراتژیک با آمریکا و اروپا و همکاری با غرب در جهت مهار ایران و استفاده از اهرم انرژی در ارتباطات با کشورهای مانند ژاپن و چین این پتانسیل را به عربستان داده تا قدرت تأثیرگذاری خود را در بحران‌های خاورمیانه بالا ببرد. رأی قاطع اتحادیه عرب به تعلیق عضویت سوریه در این اتحادیه نشان داد که عربستان کماکان نفوذ خود را در جهان عرب حفظ کرده است. ۱۸کشور عربی علیه سوریه رأی دادند فقط لبنان و یمن با این تصمیم مخالف کردند و عراق به آن رأی منتهع داد. از سوی دیگر، ترکیب آرای کشورها به قطعنامه مجمع عمومی سازمان ملل درباره پروژه اثبات نشده تور سفیر سعودی در واشنگتن نشان می‌دهد عربستان در سطح بین‌المللی نیز وضعیت خوبی دارد. ضمن اینکه هیچ کشور اسلامی و عربی‌ای نیز در تصویب این قطعنامه مقابل عربستان نایستاد.

ادامه در صفحه ۶

فیلم در راه، کتاب در ارشاد

صدای پای «بیضایی» می‌آید

عکس: بهادری، پنهانی، شرق

ریشه‌های اساطیری، پرداخت‌های متفاوت و هنرمندانه‌ای داشته است. همچنین یک فصل از این کتاب به داستان ضحاک و سند مشهور ائوریجان بیرونی پرداخته است. پیش از این، بیضایی در گفت‌وگویی درباره واقعیت داستان ضحاک با اشاره به نمایشنامه ازدهاک، پرداخت‌هایی که «علی حصوری» و «احمد شاملو» از سند ائوریجان بیرونی داشته‌اند را غلط خواند و برداشت خود را به انتشار «هزار افسان کجاست» وعده داده بود. درصورت صدور مجوز تا پایان سال «هزار افسان کجاست» با حضور بیضایی در ایران رونمایی می‌شود.البته سهم‌شبه گذشته‌نیز سومین نشست از سلسله برنامه‌های اجرای نمایشنامه‌های بهرام بیضایی با روخوانی از نمایشنامه «سهراب‌کشی» این کارگردان مولف سینما و تئاتر در دفتر انتشارات روشنگران همراه بود. بیضایی، در این اثر با زیرکی، داستان را گونه‌ای روایت می‌کند که گویی رستم از همان ابتدای امر از داشتن پسرری آگاه بوده است. از اینجاست که تراژدی «رستم و سهراب» ایجاد دیگری پیدا می‌کند. طبق روال همیشگی، کارهای بیضایی انتهای ماجرا در ابهامی خفته است که پیوسته بخشی از تاریخ ما را پوشانده و همه چیز تا امروز برپایه گمانه‌زنی بال‌وپر گرفته است. بیضایی ایران نیست اما اخباری هم که درباره او این روزها منتشر می‌شود کم نیستند. بعد از ماجرای کتاب «هزار افسان کجاست» روزهای پایانی هفته گذشته خبری دیگر اما تکراری، دست‌کم در یک سال گذشته درباره حضور دوباره بیضایی در سینمای ایران با فیلم «شغال» روی خروجی خبرگزاری‌ها قرار گرفت. اصغر رفیعی‌جم، فیلمبردار سینمای ایران به «هیراث خبر» گفت: «هرچند زمزمه‌های ساخت فیلم «شغال» کمی زودتر از موعدش در رسانه‌ها منتشر شده و من منبع انعکاس خبر را نمی‌شناسم اما خبر، واقعیت دارد.

ادامه در صفحه آخر

گروه صفحه آخر، حمید جعفری: از غرب دور صدای پای «بهرام» می‌آید، «بهرام بیضایی». گواه و شاهد این صدا هم کتاب «هزار افسان کجاست» و فیلم سینمایی «شغال» است که اولی یکبار مجوزش را در ۱۷۵ صفحه برای انتشار از مراجع ذی‌ربط دریافت کرد و دومی ساخت فیلم «شغال» توسط این کارگردان جدی شده و به مراحل اجرایی نزدیک می‌شود.اول خبر اینکه این روزها قرار است کتاب «هزار افسان کجاست» که پیش از این «بیضایی» نسخه کوچکی از آن را تألیف کرده بود، در ۵۰۰ صفحه دوباره برای دریافت مجوز چاپ به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی فرستاده شود. «بیضایی» حدود هشت سال وقت خود را صرف این کتاب کرد تا کتابی که پیش از این یکبار مجوز چاپ را دریافت کرده بود با مستندات تاریخی دوباره برای انتشار آماده شود. «بیضایی»

در این کتاب با مستندات خود نشان می‌دهد که «هزارویک شب» یک داستان تمام ایرانی است نه عربی، «شهلا لاهیجی» مدیر انتشارات روشنگران و مطالعات زنان و ناشر آثار «بهرام بیضایی» درباره کتاب «هزار افسان کجاست» به «شرق» گفت: «این کتاب پیش از

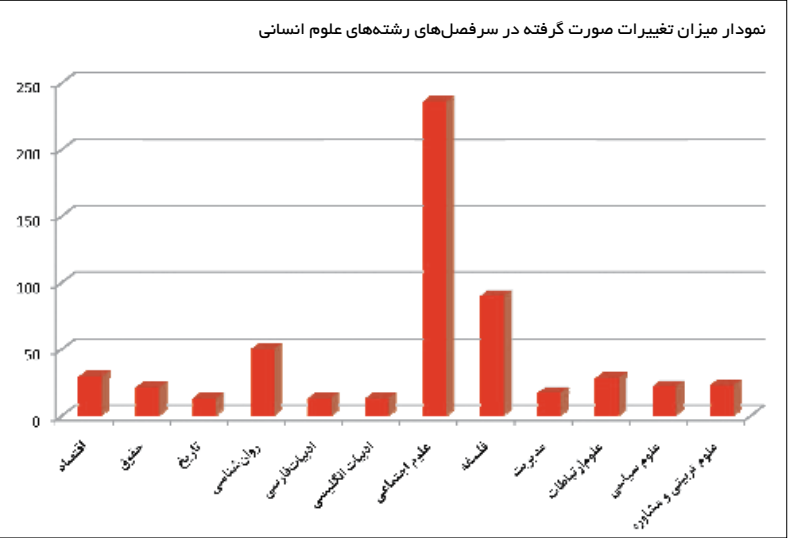
این در ۱۷۵ صفحه از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز چاپ را دریافت کرده بود اما آقای بیضایی خواستند که این کتاب منتشر نشود تا مستندات و شواهد این کتاب کامل شود تا اینکه در دو، سه ماه گذشته نسخه نمونه‌خوانی و حروف‌چینی آن آماده شد و حالا قرار است برای دریافت مجوز دوباره به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ارسال شود. امیدوارم کتابی که یکبار مجوز گرفته در صف انتظار نماند، ضمن اینکه بیضایی به هیچ عنوان اهل تغییر نیست.» کتاب «هزار افسان کجاست» در ادامه مسیر روایی کتاب «شب هزارویکم» و کتاب «ریشه‌یابی درخت کهن» است که دایره‌المعارفی از فرهنگ ایرانی است که با وسواس بیضایی به سرانجام رسیده است. بیضایی در این کتاب، به

کتاب «هزار افسان کجاست» بیضایی، یک‌بار مجوزش را در ۱۷۵ صفحه برای انتشار از مراجع ذی‌ربط دریافت کرده و ساخت فیلم «شغال» توسط این کارگردان نیز جدی شده است

تکته

گروه جامعه، محمدحسین نجاتی: علوم اجتماعی رکوددار بیشترین تغییر و دگردیسی در میان رشته‌های بازنگری شده علوم انسانی است. بازنگری در سرفصل‌های علوم انسانی توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در حالی به پایان رسیده است که سه رشته علوم اجتماعی، جامعه‌شناسی، روان‌شناسی و فلسفه بیشترین تغییرات را به خود دیده‌اند، به طوری که از میان تمامی سرفصل‌های بازنگری شده بیش از ۴۷درصد از سرفصل‌ها مربوط به علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی است که نشان‌دهنده تمرکز مهم طرح‌های بازنگری در علوم انسانی نسبت به رشته‌های علوم اجتماعی است.علوم اجتماعی در ایران دارای زیر شاخه‌هایی نظیر جامعه‌شناسی محض، پژوهش در علوم اجتماعی، مطالعات زنان و جوانان، روان‌شناسی اجتماعی و مطالعات فرهنگی است که به گفته مسسولان این پژوهشگاه به دلیل آنچه قدیمی بودن سرفصل‌ها، عدم مطابقت با ارزش‌های ایرانی اسلامی و کبی بودن آنها خوانده شده، بیشترین تغییرات را نسبت به رشته‌های دیگر داشته است. همچنین تمرکز بر علوم اجتماعی در بازنگری

ادامه در صفحه ۱۹

برادر ارجمند جناب آقای امیر محبیان

باتاسف و تاثر درگذشت پدر گرامیتان را صمیمانه تسلیت می‌گوییم از خداوند متعال برای آن مرحوم غفران الهی و برای جنابعالی و سایر بازماندگان محترم صبر و اجرا مسالت می‌نماییم.

روزنامه شرق

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق تلفنی آگهی می‌پذیرد.

۸۸۶۵۸۵۷۵
۸۸۵۲۴۹۷۴
۸۸۵۲۴۹۷۳
۸۸۷۵۲۱۵۹